

I. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

1. Skyrius gali būti steigiamas Lietuvos Respublikos administraciniuose vienetuose, užsienio valstybėse. Skyrių gali sudaryti ne mažiau nei 5 (penki) nariai. Sprendimą dėl Skyriaus steigimo ir veiklos nutraukimo priima Partijos Valdyba.
2. Skyrius veikia vadovaudamasis Partijos programa, Partijos įstatais, Etikos ir skaidrumo kodeksu ir Partijos įstatams neprieštaraujančiais Partijos Valdyboje įregistruotais Skyriaus nuostatais, Partijos suvažiavimo bei Partijos Valdybos sprendimais.
3. Skyrius gali būti steigiamas, kai dėl skyriaus steigimo sprendimą priima Partijos Valdyba. Skyrius steigiamas Steigiamajame skyriaus narių susirinkime, kuriame patvirtinami Skyriaus nuostatai ir sudaromos juose numatytos Skyriaus institucijos. Skyriaus steigiamajame susirinkime dalyvavę (arba dalyvavę su įgaliojimais) Partijos nariai tampa Skyriaus steigėjais, kiti konkrečioje savivaldybėje registruoti partijos nariai tampa Skyriaus nariais.
4. Aukščiausias skyriaus organas - Visuotinis skyriaus narių susirinkimas. Visuotinis skyriaus narių susirinkimas vyksta ne rečiau nei kartą per metus. Visuotinio skyriaus narių susirinkimo metu sprendimai yra priimami paprastąja balsų dauguma. Dėl Visuotinio skyriaus narių susirinkimo darbotvarkės sprendžia susirinkimo dalyviai. Balsuoti dėl Visuotinio skyriaus narių susirinkime svarstomų klausimų galima ir raštu arba elektroniniu būdu Skyriaus nustatyta tvarka.
5. Įsteigto Skyriaus pirmininkas pateikia Partijos Valdybai Skyriaus nuostatus, narių sąrašą ir duomenis apie sudarytų Skyriaus institucijų narius.

II. SKYRIAUS VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Skyriaus tikslai ir uždaviniai:

- 6.1. Organizuoja Skyriaus narius bendrai veiklai, siekiant Partijos tikslų, įgyvendinant Partijos programą.
- 6.2. Dalyvauja įgyvendinant savivaldos teisę, organizuoja ir vykdo rinkimų kampanijas.
- 6.3. Plėtoja Partijos ir Skyriaus viešos komunikacijos projektus.
- 6.4. Palaiko nuolatinius ryšius su Skyriaus teritorijoje Partijos iškeltais Seimo nariais bei savivaldybės tarybos nariais, teikia pagalbą jų veiklai.
- 6.5. Politinėmis priemonėmis gina savo narių ir atstovaujamųjų interesus.
- 6.6. Įstatymų nustatyta tvarka rengia viešas akcijas, demonstracijas, mitingus ir kitus susirinkimus bei juose dalyvauja.

6.7. Savo kompetencijos ribose dalyvauja Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Prezidento, Europos Parlamento, savivaldybių tarybų rinkimuose.

6.8. Organizuoja renginius.

III. SKYRIAUS NARIAI

7. Partijos nariais, priklausančiais Skyriui (toliau - Skyriaus narys) gali būti Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys piliečiai, taip pat Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, sulaukę 18 metų ir nesantys kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariai, nepriklausantys jokiai kitai politinei partijai, įsipareigojantys laikytis Partijos programos ir Partijos įstatų bei Etikos ir skaidrumo kodekso. Skyriaus nariai yra tie Partijos nariai, kurie įstoja į Partiją Skyriuje arba pereina iš vieno Skyriaus į kitą, Partijos įstatų bei Valdybos nustatyta tvarka:

7.1. Asmuo, norintis tapti Skyriaus nariu, pildo pretendento anketą. Pretendento anketoje asmuo įsipareigoja laikytis Partijos programos, įstatų, Etikos ir skaidrumo kodekso.

7.2. Jei asmuo per paskutinius 4 (keturis) metus buvo kitos politinės partijos nariu arba per paskutinius 4 (keturis) metus dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Prezidento, Europos Parlamento, savivaldybių tarybų rinkimuose, jo prašymas turi būti patvirtintas ne mažiau nei $\frac{3}{5}$ Valdybos narių.

7.3. Jeigu asmuo nepriklausė jokiai kitai politinei partijai ar politinei organizacijai, Partijos narystė patvirtinama, kai asmuo pateikia Pretendento anketą Skyriui ir sumoka nario mokestį. Jeigu gyvenamojoje teritorijoje nėra veikiančio Skyriaus, Pretendento anketa pateikiama Valdybai.

7.4. Asmuo įtraukiamas į narių sąrašą, kuris pateikiamas Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijai ne vėliau kaip po 2 (dviejų) savaitių nuo asmens prašymo gavimo dienos arba ne vėliau nei po 2 (dviejų) savaitių po teigiamo Valdybos sprendimo, atsižvelgiant į 7.2 ir 7.3 papunkčius.

7.5. Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijai patvirtinus asmens duomenų tikrumą, asmuo įtraukiamas į Partijos narių sąrašą. Narys registruojamas Skyriuje. Nario mokestis mokamas Partijos Valdybos nustatyta tvarka.

7.6. Partijos narys gali išstoti iš Partijos arba sustabdyti savo narystę Partijoje, kai raštu informuoja skyrių, kuriam jis priklauso, arba Partijos Valdybą.

7.7. Partijos įstatus pažeidusiam Partijos nariui gali būti sustabdyta narystė, motyvuotu Partijos Valdybos arba Skyriaus, kuriam jis priklauso sprendimu, kai tokį siūlymą teikia Etikos ir skaidrumo komisija. Narystė Partijoje atkuriamą Skyriaus, priėmusio sprendimą dėl narystės sustabdymo, arba Partijos Valdybos sprendimu, kai yra pašalinamos aplinkybės, dėl kurių narystė buvo sustabdyta.

7.8. Partijos įstatus pažeidęs Partijos narys gali būti pašalintas iš Partijos motyvuotu Partijos Valdybos arba Skyriaus, kuriam priklauso, sprendimu, kai tokį siūlymą teikia Etikos ir skaidrumo komisija.

7.9. Asmuo, kurio narystė Partijoje yra sustabdyta, netenka užimamų pareigų Partijos organuose bei Skyriaus institucijose, negali rinkti ir būti renkamas, vykdyti jų pavedimų bei negali turėti kitų Partijos nario teisių ir pareigų.

7.10. Jeigu narys nesumoka nario mokesčio iki einamųjų metų gruodžio 31 dienos, jis automatiškai netenka balso teisės iki nario mokesčio sumokėjimo dienos.

7.11. Iš vieno į kitą Skyrių narys pereina apie tai informavęs buvusį ir naujai pasirinktą Skyrius.

7.12. Apie narystės netekimą jos netekusį asmenį, jo nurodytu elektroninio pašto adresu, informuoja Skyriaus arba Partijos administracija.

7.13. Asmuo, kuris nėra Partijos narys, gali būti pripažįstamas Partijos simpatiku. Duomenis apie Partijos simpatikus tvarko Skyriaus administracija.

7.14. Skyrius vykdo Skyriaus narių apskaitą, tvarko Skyriaus narių duomenis vadovaudamasis Partijos asmens duomenų apsaugos taisyklėmis ir teikia juos Partijos administracijai.

IV. SKYRIAUS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

8. Skyriaus narys Partijos įstatų nustatyta tvarka turi teisę:

8.1. Rinkti ir būti išrinktas į Partijos organus ir Skyriaus institucijas, išskyrus Partijos įstatuose ir šių nuostatų 7.8, 7.9 ir 7.10 papunkčiuose nustatytais atvejais.

8.2. Reikšti nuomonę ir teikti pasiūlymus visais Partijos ir Skyriaus veiklos klausimais.

8.3. Dalyvauti visų Partijos organų ir Skyriaus institucijų posėdžiuose ir susirinkimuose, jeigu jie nėra uždari.

8.4. Siūlyti Partijos kandidatus ir būti iškeltas Partijos kandidatu į valstybės, Europos Sąjungos ir savivaldybės valdžios ir valdymo institucijas.

8.5. Gauti Partijos paramą keliant savo kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo, savivaldybių tarybų, kitų renkamų savivaldybės institucijų narius rinkimuose bei rinkimuose į Europos Parlamentą.

8.6. Inicijuoti veiklos grupių sukūrimą; jas tvirtina Skyriaus Valdyba.

8.7. Atstovauti įgaliojimus suteikusiam Partijos organui arba Skyriaus institucijai.

9. Skyriaus nario pareigos:

9.1. Laikytis Partijos įstatų bei šių nuostatų reikalavimų, vykdyti Partijos programą bei jos organų ir Skyriaus institucijų sprendimus.

9.2. Dalyvauti Partijos, Skyriaus bei Partijos veiklos grupių, kurių narys jis yra, veikloje.

9.3. Gerbti ir toleruoti skirtingas narių nuomones, nedaryti žalos Partijos reputacijai, nevykdyti veiklos, kuri galėtų diskredituoti ir menkinti Partiją.

9.4. Partijos narys, Partijos iškeltas ir išrinktas į savivaldybės tarybą, privalo laikytis atitinkamo Skyriaus sprendimų dėl dalyvavimo frakcijų bei koalicijų veikloje. Partijos narys, partijos iškeltas ir išrinktas į Lietuvos Respublikos Seimą ar Europos Parlamentą, privalo laikytis Partijos Valdybos sprendimų dėl dalyvavimo frakcijų bei koalicijų veikloje.

9.5. Nustatyta tvarka mokėti Partijos nario mokesį. Nesumokėjęs mokesčio, narys praranda teisę dalyvauti vidiniuose Partijos rinkimuose, išskyrus Partijos įstatų 89 straipsnyje numatytą teisę dėl kandidatų reitingavimo.

9.6. Skyriaus nariai, kurie yra keliami Partijos kandidatais rinkimuose arba deleguojami į darbą valdžios ir valdymo institucijose, remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, privalo būti deklaravę savo turtą, pajamas ir interesus.

V. SKYRIAUS STRUKTŪRA

10. Skyriuje sudaromos šios institucijos:

10.1. Visuotinis narių susirinkimas;

10.2. Skyriaus pirmininkas, renkamas 2 (dviejų) metų kadencijai;

10.3. Skyriaus Valdyba, išrinkta Visuotiniame skyriaus narių susirinkime 2 (dviejų) metų kadencijai. Valdybos narių skaičių nustato Visuotinis skyriaus narių susirinkimas;

10.4. Skyriaus administratorius;

10.5. Skyriaus pirmininko pavaduotojas/ai.

11. Jei kuris nors Skyriaus narys pasitraukia iš Skyriuje renkamos ar sudaromos Skyriaus institucijos, šios institucijos sudėtis papildoma pirmuoju iš eilės į jos sudėtį nepatekusių ir jos veikloje sutikusiu dalyvauti pretendentu. Esant vienodoms kelių asmenų teisėms užimti atsilaisviusią vietą, atsitiktinai burtų keliu traukiama viena pavardė. Jeigu tokios pretendentų eilės nėra, naujas narys į atsilaisviusią vietą Skyriaus institucijoje renkamas Visuotiniame skyriaus narių susirinkime.

12. Visuotinis skyriaus narių susirinkimas šaukiamas ne rečiau kaip vieną kartą per metus.

13. Visuotinio skyriaus narių susirinkime gali dalyvauti visi skyriaus nariai.

14. Visuotinis skyriaus narių susirinkimas:

14.1. Svarsto Partijos politinės veiklos klausimus, teikia savo pasiūlymus Partijos Valdybai.

14.2. Suvažiavimui siūlo ir kelia pretendentų kandidatūras kandidatus į Lietuvos Respublikos Seimo narius, kandidatą į Lietuvos Respublikos Prezidentus ir kandidatus į Europos Parlamento narius.

14.3. Pagal patvirtintą Partijos Valdybos tvarką, organizuoja kandidato į savivaldybės merus rinkimus, ir teikia išrinktą kandidatą Partijos Valdybai tvirtinti.

- 14.4. Tvirtina Skyriaus pateiktą savivaldybės tarybos kandidatų sąrašą.
- 14.5. Teikia Partijos Valdybai tvirtinti skyriaus teritorijoje esančių/ios vienmنداčių/tės apygardų/os kandidatus/ą;
- 14.6. Tvirtina Partijos rinkimų programą vietos savivaldos rinkimams.
- 14.7. Gali kelti ir siūlyti savo kandidatus į Partijos valdymo organus.
- 14.8. 2 (dviejų) metų kadencijai slaptu balsavimu renka skyriaus pirmininką. Skyriaus pirmininko teikimu renka jo pirmąjį ir kitus pavaduotojus. Skyriaus pirmininku negali būti Partijos pirmininkas.
- 14.9. Skyriaus pirmininko teikimu tvirtina Skyriaus pirmininko pavaduotoją.
- 14.10. Skyriaus pirmininko teikimu tvirtina Skyriaus administratorių.
- 14.11. Priima ir keičia Skyriaus nuostatus.
- 14.12. Renka Skyriaus atstovus į Partijos suvažiavimą.
- 14.13. Išklauso Skyriaus narių - savivaldybės valdžios ir valdymo institucijų narių ataskaitas apie jų veiklą šiose institucijose.
- 14.14. Gali svarstyti ir spręsti bet kokius kitus su Skyriaus veikla susijusius klausimus.
15. Skyriaus pirmininkas šaukia Visuotinį skyriaus narių susirinkimą ir prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki šaukiamo Visuotinio narių susirinkimo datos informuoja visus skyriaus narius ir Partijos Valdybą.
16. Visuotinio skyriaus narių susirinkimo sprendimai priimami paprastąja balsų dauguma, dalyvaujant ne mažiau kaip 1/3 Skyriaus narių. Jeigu Visuotiniame skyriaus narių susirinkime nėra kvorumo, jis laikomas neįvykusi ir ne anksčiau kaip po 14 dienų gali būti sušauktas pakartotinis Visuotinis skyriaus narių susirinkimas, turintis teisę priimti sprendimus pagal neįvykusio Visuotinio skyriaus narių susirinkimo darbotvarkę. Sprendimai pakartotiniame Visuotiniame skyriaus narių susirinkime priimami paprastąja balsų dauguma.
17. Dėl Visuotinio skyriaus narių susirinkimo darbotvarkės sprendžia susirinkimo dalyviai. Balsuoti dėl Visuotinio skyriaus narių susirinkime svarstomų klausimų galima ir raštu arba elektroniniu būdu, Skyriaus nustatyta tvarka.
18. Skyriaus pirmininkas šaukia neeilinį Visuotinį skyriaus narių susirinkimą ir apie tai informuoja visus Skyriaus narius, Partijos valdybą prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki šaukiamo Visuotinio narių susirinkimo datos.
19. Įvykus Visuotiniam skyriaus narių susirinkimui Skyriaus pirmininkas per 7 (septynias) dienas pateikia Partijos administracijai protokolo ir priimtų sprendimų nuorašus.
20. Skyriaus Valdyba yra Skyriaus institucija, veikianti tarp Visuotinių skyriaus narių susirinkimų.
21. Skyriaus Valdybą sudaro:
  - 21.1. Skyriaus pirmininkas, išrinktas 2 (dviejų) metų kadencijai;

21.2. Visuotiniame skyriaus narių susirinkime rinkti nariai;

21.3. Skyriaus Valdybos posėdžiuose su patariamojo balso teise kviečiami dalyvauti Partijos iškelti Seimo nariai ir savivaldybės tarybos nariai;

22. Skyriaus Valdyba:

22.1. Koordinuoja politinę Skyriaus narių ir veiklos grupių veiklą.

22.2. Šaukia Visuotinį skyriaus narių susirinkimą, sudaro Visuotinio skyriaus narių susirinkimo darbotvarkę.

22.3. Tvirtina Skyriaus Administracijos (jei ji sudaroma) struktūrą ir Skyriaus administracijos darbo reglamentą.

22.4. Sudaro Skyriaus rinkimų štabą, skiria jo vadovą.

22.5. Ne rečiau kaip kartą per pusę metų išklauso Partijos frakcijos savivaldybės taryboje veiklos ataskaitą.

22.6. Sudaro norinčių kandidatuoti į savivaldybės tarybų sąrašą ir teikia jį Visuotiniam skyriaus narių susirinkimui tvirtinti.

22.7. Teikia pasiūlymus Partijos institucijoms.

23. Skyriaus Valdybos posėdžiams pirmininkauja Skyriaus pirmininkas arba jo įgaliotas Skyriaus pirmininko pavaduotojas.

24. Skyriaus Valdybos posėdį šaukia Skyriaus pirmininkas.

25. Skyriaus Valdybos posėdžio darbotvarkės projektą Skyriaus Valdybai tvirtinti teikia Skyriaus pirmininkas.

26. Skyriaus Valdyba gali priimti sprendimus, kai dalyvauja daugiau kaip pusė Skyriaus Valdybos narių. Skyriaus Valdybos sprendimai priimami paprastąja balsų dauguma. Skyriaus Valdybos narys dėl darbotvarkės klausimų gali balsuoti ir nuotoliniu būdu, kurio tvarką nustato Skyriaus Valdyba.

27. Vykdo Visuotinio skyriaus narių susirinkimo pavedimus bei kitas funkcijas, nepriskirtas Visuotinio skyriaus narių susirinkimo kompetencijai.

28. Skyriaus pirmininkas:

28.1. Renkamas Visuotiniame skyriaus narių susirinkime 2 (dviejų) metų kadencijai slaptu balsavimu.

28.2. Pirmininkauja Skyriaus Valdybos posėdžiams.

28.3. Teikia Visuotiniam skyriaus narių susirinkimui tvirtinti savo pavaduotoją/us.

28.4. Pasirašo Skyriaus Valdybos posėdžių dokumentus ir prižiūri jų vykdymą.

28.5. Vizuoja su Skyriaus veikla susijusias sudaromas sutartis.

28.6. Kontroliuoja Skyriaus administratoriaus darbą.

28.7. Atstovauja Skyrių Partijos organuose, kitose organizacijose bei institucijose.

28.8. Atsako už Skyriaus lėšų ir turto naudojimą.

28.9. Skyriaus Pirmininkas šaukia Visuotinį skyriaus narių susirinkimą ir apie tai informuoja visus Skyriaus narius, Partijos Valdybą prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki šaukiamo Visuotinio narių susirinkimo datos.

28.10. Skyriaus pirmininkui nesant ar jam negalint eiti pareigų ilgiau nei pusę metų, Skyriaus Valdyba privalo šaukti Visuotinį skyriaus narių susirinkimą ir rinkti Skyriaus pirmininką bei kitas Visuotiniame skyriaus narių susirinkime renkamas ar tvirtinamas Skyriaus institucijas.

29. Skyriaus administratorius/administracija (jei ji sudaroma):

29.1. Skyriaus administratorius/administracija yra kasdienę Skyriaus veiklą administruojanti Skyriaus institucija.

29.2 Skyriaus administratoriaus/administracijos veiklos nuostatus tvirtina Skyriaus pirmininkas.

29.3 Skyriaus administratorius/administracija organizuoja Skyriaus pirmininko sprendimų vykdymą.

29.4. Koordinuoja organizacinę Skyriaus veiklą, teikia jiems informaciją ir metodinę paramą.

29.5. Rengia Visuotinius skyriaus narių susirinkimus, Skyriaus rengiamus seminarus, konferencijas, kitus renginius.

29.6. Tvarko Skyriaus narių sąrašus ir kartą per mėnesį teikia atnaujintą Skyriaus narių sąrašą Partijos administracijai.

29.6. Kartu su Partijos administracija veda Skyriaus narių mokesčio apskaitą.

29.7. Tvarko Skyriaus ūkinius reikalus, lėšas ir turimą bei valdomą turtą, renka nario mokesť, išskyrus atvejus, kai Partijos Valdyba nustato kitaip.

29.8. Kartu su Skyriaus rinkimų štabu organizuoja Partijos rinkimų kampanijas, referendumus.

29.9. Teikia Partijos administracijai visą reikalingą informaciją apie Skyriaus veiklą.

30. Skyriaus kontrolierius/ kontrolės komisija (jei ji sudaroma):

30.1. Ne rečiau kaip kartą per metus patikrina Skyriaus finansinę padėtį, įvertina priimtų per ataskaitinį laikotarpį finansinių sprendimų teisėtumą ir lėšų panaudojimo pagal paskirtį faktą.

30.2. Atlikto patikrinimo pagrindu teikia ataskaitą Visuotiniam skyriaus narių susirinkimui.

30.3. Skyriaus kontrolierius/ kontrolės komisija veikia pagal savo darbo reglamentą, neprieštaraujantį Partijos įstatams bei Skyriaus nuostatams.

30.4 Skyriaus institucijos privalo teikti Skyriaus kontrolieriui/ kontrolės komisijai reikalingą pagalbą ir informaciją.

30.5 Skyriaus kontrolieriumi/ kontrolės komisijos nariais negali būti Skyriaus Valdybos nariai.

31. Skyriaus lėšos ir turtas:

31.1. Skyriaus lėšos ir kitas Skyriuje apskaitomas turtas yra Partijos lėšų ir turto dalis.

31.2. Skyriaus lėšas sudaro:

31.2.1. Skyriaus nario mokestis;

31.2.2. Skyriaus leidybos, spaudos ir atributikos platinimo, politinių bei kultūrinių renginių (paskaitų, parodų ir kt.) organizavimo ir kitos veiklos pajamos.

31.2.3. Partijos Valdybos nustatyta tvarka skirta valstybės biudžeto dotacijos dalis.

31.2.4. Kitos teisėtai gautos pajamos.

31.3. Apie panaudotas Skyriaus lėšas turi būti parengta ir artimiausiame Visuotiniame skyriaus narių susirinkime arba Skyriaus Valdybos posėdyje patvirtinta ataskaita. Patvirtinus skyriaus lėšų panaudojimo ataskaitą, ataskaitos kopija per 7 (septynias) dienas perduodama Partijos administracijai.

31.4. Skyrius iki kiekvienų metų gruodžio 1 d. Partijos administracijai pateikia Visuotiniame skyriaus narių susirinkime arba Skyriaus Valdybos posėdyje patvirtintą Skyriaus ateinančių metų pajamų ir išlaidų sąmatą.

31.5. Skyriaus lėšas tvarko, jas ir kitą turtą apskaito Skyriaus pirmininkas Partijos Valdybos nustatyta tvarka.

31.6. Skyriaus lėšos ir turtas negali būti skirstomi Partijos nariams.

32. Skyriaus reorganizavimas ir likvidavimas:

32.1. Skyrius reorganizuojamas arba likviduojamas Partijos Valdybos sprendimu.

32.2. Priėmusi sprendimą likviduoti Skyrių, Partijos Valdyba sudaro likvidavimo komisiją, kuri sprendžia Skyriaus lėšų bei turto panaudojimo bei kitus su likvidavimu susijusius klausimus.